

Залишити для вічності ПОДВИГ ПОКОЛІНЬ

Юрій ДРЮЧЕНКО

29 листопада 2016 року завершилося спорудження французьким консорціумом «НОВАРКА» другого укриття на ЧАЕС, найбільшої рухомої конструкції в світі.

Воно реалізоване за фінансової допомоги 40 країн, які надали на будівництво конфайнменту 2,1 мільярда євро. Це дозволило почати безпечні для навколишнього середовища роботи з демонтажу 4-го енергоблоку.

Чорнобильський край, одне з головних місць формування праслов'янської ідентичності, здавна привертая увагу людей. Тут і почалося будівництво символу прогресу та могутності тодішньої радянської імперії – Чорнобильської АЕС.

Усі ці роки митці Київської організації Спілки художників України підтримували контакт і співпрацювали з ЧАЕС. Частинами були поїздки творчих груп на станцію. Тому, коли земля здригнулась та збулось біблійне пророкування про

Юрій Дрюченко біля своїх робіт

Миколи Шелеста – розгорнула у Будинку культури міста Чорнобиля художню виставку Ю. Северина.

На початку червня Київська організація СХ спрямувала іншу групу художників – Іллю Анікіна, Юрія Дрюченка, Дмитра Нагурного, Юрія Левченка, Юрія Северина. Під час роботи в різних місцях зони, на радіальних виїздах митцям вдалося охопити основні пункти зони: міста Чорнобиль, Прип'ять, річковий вокзал, промзону ЧАЕС, село Копачі, рудий ліс та інші. Пересувалися на БТРах, літали на верто-

більшість перших портретованих ліквідаторів, а це, зокрема, дозиметристи П. Артауз та Р. Белозед, через декілька років відійшли у вічність. Однак залишилися на портретах – сильними та мужніми рятувальниками Батьківщини.

Уже 13 червня у Будинку художника експонувалась перша художня виставка «Портретний щоденник Чорнобиля» із сорока роботами, створеними членами нашої групи у Чорнобильській зоні. В подальшому картини виставлялись у Києві, Москві та США.

Для об'єднання творчих зусиль та їхньої координації у 1997 році була створена Асоціація членів Національної спілки художників України – учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, яку я очолюю з того часу. Активно працює та бере участь майже в усіх виставках народний художник України Анатолій Гайдамака, за проектами якого оформлені експозиції чорнобильських музеїв у Києві та Чорнобилі – із меморіальним комплексом «Зірка полин»; в Італії та Німеччині. Нещодавно 16 робіт митця експонувались у Центральному виставковому залі Кувейту.

Зараз ми з ним розробляємо проект пам'ятника Небесній сотні. Активні учасники асоціації: Микола Шелест, Валерій Вітер, Олександр Возіянов, Ілля Анікін, Жорж Шанаєв.

Згодом до нас приєдналась низка цікавих художників, яких хвилює чорнобильська тематика. Зокрема, заслужений художник України Анатолій Марчук, який у Макарові створив картинну галерею. В її

експозиції представлені роботи провідних митців України, учасників регулярних пленерів та майстер-класів, на яких обдаровані сільські діти можуть переймати досвід від провідних митців.

Залучаємо також роботи талановитих ліквідаторів. А це живописні полотна палаючого 4 блоку художника О. Бреуса, оператора реактора, який, попри смертельно високий рівень радіації на пульті управління, не покинув свого робочого місця, мінімізуючи наслідки аварії; ліричні пейзажі В. Гудова, заступника команди легендарного 731 спецбатальйону, бійці якого працювали на даху 4 та 3 блоків, лопатами очищаючи радіоактивний графіт і шматки твелів (техніка ламалась). Із першого призову з 800 осіб нині в живих залишилось 100.

Із 16 жовтня 2013 року, згідно з Угодою про партнерство та співробітництво між Національною спілкою художників України та Національним науковим центром радіаційної медицини Національної академії медичних наук України у Києві, в актовому залі Центру (проспект Перемоги, 119/121) розгорнута постійна виставка Асоціації членів Національної спілки художників України – учасників ліквідації аварії на ЧАЕС. Роботи висвітлюють героїчний подвиг ліквідаторів, багато з них виконані у травні-червні 1986 року в зоні відчуження.

Працюємо над створенням каталогу творів українських та зарубіжних художників, які увічнили подвиг і трагедію нашого народу 1986-ого. Тридцять роковини Чорнобиля стали приводом для підготовки разом із Посольством Японії художньої виставки для представлення у Країні Вранішнього Сонця.

На жаль, уже немає з нами шести членів Асоціації: художників Валентина Зноби, Віктора Севастьянова, Віктора Григорова, Івана Тюхи, Юрія Северина та скульптора Бориса Кальницького.

Вічна їм пам'ять, як і тим пермрим героям, яких вони відобразили на своїх полотнах, аркушах та в скульптурних роботах.

зірку полин, художники не могли залишатися осторонь, адже їхня внутрішня сутність та надзавдання – залишити у вічності миттєвість часу, образ події.

19 травня 1986 року перша група у складі голови КО СХУ, народного художника, Шевиченківського лауреата Валентина Зноби, заслуженого художника України та Польщі

льотах, спостерігаючи за розвитком технікою обабіч доріг, покинутими квітучими селами та містами.

В селі Іловці трохи пізніше працювала група, до якої увійшли: Володимир Кохаль, Віктор Севастьянов, Іван Тюха, Віктор Григоров, Микола Стратілат. Вони створили серію портретів ліквідаторів, увічнивши їхній подвиг. На жаль,